

CATECHISMUS

Az az;

A' KERESZTYE-
NI VALLASNAK ES
HUTNEK

Rövid Kérdésekben

és feleletekben foglalta-
tot, szent irásbeli bizonyítá-
sokkal meg erősítetve
summája, avagy ve-
leje.

és (K),

S

A' még szólni
szopo gyermekbe
rendeltet végbe
szeretede. Plal. 8. s. Matthe. 23. 16.

FEJIRVARATT

M. DC. XXXIX.

4

LIBRI SACRÆ SCRIP- PTURÆ

Numero sexaginta sex.

LIBRI VETERIS
Testamenti novem &
triginta.

Quinq. libri Moſis.

Genefis. Exodus. Leviti-
cus. Numeri. Deuterono-
mium.

*Duodecim libri hi-
ſtorici.*

Iofaz unus. Iudicum
unus. Ruth unus. Duo
Samuelis. Duo Regum.
Duo Chronicorum. Ef-
dra unus. Nehemiæ unus.
Eſther unus.

Quinq. libri poëſici.

Iob. Pſalmi. Proverbia.
Eccleſiaſtes. Canticum
canticorum.

*Septendecim libri
prophetici.*

Eſaias. Ieremiæ pro-
phetia, & Threni. Eze-
chiel. Daniel. Hoſeas. Io-
el. Amos. Obadias. Ionas.
Micha. Nahum. Habacuc.
Sophonias. Haggæus. Za-
charias. Malachias.

**LIBRI NOVI TE-
ſtamenti ſeptem &
viginti.**

*Quatuor Evange-
lia.*

Matthæi. Marci. Lucæ.
Iohannis.

Acta Apoſtolorum.

*Quatuordecim Epi-
ſtola Pauli Apo-
ſtoli.*

Ad Romanos. Dux ad
Corinthios. ad Galatas.
ad Ephēſios. ad Philip-
penſes. ad Coloffenſes.
Dux ad Theſſalonicenſes.
Dux ad Timotheum. ad
Titum. ad Philemonem.
ad Hebræos.

*Septem Epiſtola Ca-
tholica.*

Iacobus una. Dux Petri.
Iohannis. Iudæ una.

Libri prophetici.

Apocalypſis Iohannis.

AZ SZ. IRASNAK KÖNYVEI

Szám szerént harvan harak.

**AZ Ó TESTAMEN-
tumi könyvek har-
mincz kilenczek.**

A' Moſes öt könyvei.

A' Teremtéſről, az A-
gyptusból való ki jövetel-
ről, a' Levitai Ceremo-
niákról, a' népnek meg-
fiamlataſáról, és az
Törvénynek megkettöz-
tetéſéről.

*Tizenkét hiſtoriás
könyvek.*

Iofue egy, a' Bnáké egy,
Ruthé egy, Samuele ket-
tő, a' Királyoké kettő, két
Chronicak könyvei. Ef-
draſé egy, Nehemiáſé egy,
Eſtheré egy.

*Öt verſekre irott
könyvek.*

Iob. Soltárok. Példa-
szedek. a' Predikátor.
Énekeknek éneke.

*Az Prophetak köny-
vei tizenhetek.*

Eſaias. Ieremiás Pro-
phetalaſa és Siralma. E-
zechiel. Daniel. Hoſeas.
Ioel. Amos. Obadias. Io-
nás. Michæas. Nahum. Ha-
bacuc. Sophonias. Haggæ-
us. Zachariás. Malachias.

**AZ ÚJ TESTAMEN-
tumi könyvek hu-
szon hetek.**

Négy Evangelionok.

Sz. Matthæe. ſz. Marké.
ſz. Lukarſé, és ſz. Ianoſé.

Az Apoſtolorok Actai.

*A' ſz. Pal Apoſtol-
nak tizen négy
levelei.*

A' Romabeliekhez, az
Corinthasbeliekhez ket-
tő, az Galatabeliekhez,
az Ephēſusbeliekhez, az
Philippi-vaſosbeliekhez,
az Coloffabeliekhez, az
Theſſalonicabeliekhez
kettő, a' Timotheus-hoz
kettő, a' Titus-hoz, az Phi-
lémonhoz, a' Sidoshoz.

*Hét községes leve-
lek.*

A' ſz. Iakabé egy, a' ſz.
Petere kettő, a' ſz. Ianoſé
három, a' Iudafé egy.

Prophetai könyv.

Szent Ianos jelenéſe.

A AZ

CATECHISMI
SACRI

Scopus & Partes.

Qua est unica tua consolatio in vitâ & in morte?

Quòd animo pariter & corpore, sive vivam, sive moriar, fidissimi Domini & Servatoris, mei JESU CHRISTI sum proprius; qui me ab omni potestate diaboli liberavit; meque ita conservat, ut omnia salutis meae servire oporteat.

Rom. 14. 8.) Sive vivimus, sive morimur, Domini sumus. (1. Pet. 1. 19.) Redempti estis pretioso sanguine Christi. (Rom. 8. 28.) Novimus, quod qui diligunt Deum, omnia simul adiumento esse ad bonum.

2. Quot sunt tibi scitu necessaria, ut istâ consolatione fruens, beatè vivas & moriaris?

Tria Primum, quanta sit miseria meae magnitudo. Secundum, quod pacto ab omni miseriâ liberer.

Ter-

KERESZTYENI HÜT-
RE VALÓ RÓVID TA-
NITASNAK

Czélja és Részei.

1. Micsoda tenéked egy yertlen egy y vigasztaltatásod életedben és halálodban?

Ez, hogy mind testestől lelkestől, akar élyek, akar hallyak, az én hűséges Uramnak és megválto JESUS CHRISTUSOMNAK tulajdona vagyok, kegyemet az ördögnek minden hatalmából meg szabadított, és még most is ugy tart, hogy mindenek az én idővségemre szolgállyanak.

Rom. 14. 8.) Akar állýünk akar hallyunk, de az Vréi vagyunk (1. Pet. 1. 19.) Meg váltattatok az Christusnak drágálatos vérével (Rom. 8. 28.) Tudju k hogy azoknak az kik az ISENT szeretik, mindenek javokra vagynak.

2. Hany dolgokat kell tenéked tudnod, hogy egy vigasztalással élvé, boldogul lehesen életed és halálad?

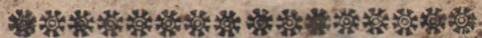
Hármat: Elsőt, melly-nagy légyen az én nyavalyáságom. Másodikat: mimodon szabadulhassak meg minden nyavalyáságomból. Harmadikat: minemű haladással tar-

A 4 102

CATECHISMUS.

Tertium, quam gratiam Deo pro
ea liberatione debeam.

Matth. 11. v. 28. 29.) Venite ad me omnes, qui fa-
tigati estis & onerati; & ego refocillabo vos. Tol-
lite jugum meum super vos, & discite a me, quod
mitis sum, & humilis corde: & inuenietis re-
quiem animabus vestris.

PARS PRIMA,

de

Miseriâ hominis.

3. Unde tuam miseriam agnoscis?

Ex lege Dei.

Rom. 3. 20.) Per legem est agnitio peccati.

4. Quid a nobis postulat lex Dei?

Id nos docet Christus summa-
tim Matth. 22.

Diliges Dominum Deum
tuum ex toto corde tuo, ex to-
tâ animâ tuâ, ex totâ cogita-
tione tuâ, & ex omnibus viri-
bus tuis. Istud est primum &
maximum mandatum. Se-

cun-

CATECHISMUS.

cozzam az Istennek ezért a' meg szabadit-
sért.

Matth. 11. v. 28. 29.) Lőjjetek én hozzám mindnyá-
jan, a' kik meg faradtatok; és én meg nyugotlak ti-
reket. Vegyétek fel az én igamot, és tanuljátok
én tőlem, hogy én szelid vagyok, és alázatos szívű,
és nyugodalmat találtok az ti lelkeiteknek.

ELSŐ RESZ,

az

Embernek nyavalyáságos

voltáról,

3. Honnan ismered az te nyava-
lyáságodat?

Az Istennek Törvényéből.

Roman. 3. 20.) Az bűnnek ismereti az Törvény által,
vagyon.

4. Mit kíván mi tőlünk az Istennek
Törvénye?

Meg tanit minket arra Christus Urunk
egy summában sz. Mathénak 22. részében.

Szeressed az te Uradot Istene-
det tellyes szivedből, tellyes lel-
kedből, tellyes gondolatidból és
minden erődből: ez az első és a
leg nagyobb parantsolat. A' máso-

A 5. dik

CATECHISMUS.

mandum autem simile est huic.
Diliges proximum tuum sicut
teipsum. Ab istis duobus man-
datis tota Lex & Prophetæ
pendent.

5. Num hæc omnia perfecte servare
potes?

Minimè. Naturâ enim propensus
sum ad odium Dei & proximi.

Eph. 2. 3.) Naturâ eramus filii iræ.

6. Unde existit hæc natura humana pra-
vitas?

Ex lapsu Adami & Evæ; ita ut
omnes in peccato concipiamur &
nascamur.

Rom. 5. 12.) Per unum hominem peccatum in mun-
dum introiit. (Psal. 51. 7.) En in iniquitate forma-
tus sum, & in peccato fovit me mater mea.

7. Num Deus peccatum dimittit impu-
nitum?

Nequaquam. Imò verò justissi-
mo iudicio præsentibus & æternis
suppliciis punit.

Deut. 27. 26.) Maledictus omnis qui non permanet
in omnibus, quæ scripta sunt in libro legis, ut ea
faciat.

PARS

CATECHISMUS.

dik pedig hasonlatos ehhez:
resszed a' te felebaratodat mint
nen magadot. E' két parantsola-
toktól függenek mind a' Törvény
& mind a' Propheták.

5. Megtarthatod-e tökéletesen mind
ezeket?

Semmiképpen nem: mert természet sze-
rént hajlando vagyok az istennek és feleba-
rátomnak gyűlölésére.

Eph. 2. 3.) Természet szerént haragnak fiaivalánk.

6. Honnan vagyon vallyon az emberi termé-
szetnek ilyen nagy romlottsága?

Az Adamnak és Evának eseteiből, úgy
hogy immár mindnyáján a' bűnben fogon-
tassunk és születésünk.

Rom. 5. 12.) Egy ember által jött be ez világra a' bűn.
Psal. 51. 7.) Imé én alnekságban fogontattam, és az
én anyám bűnben melegített engemet az ő mo-
hében.

7. Nemde az Isten az bűnt hagyja-e bűn-
terés nélkül?

Semmiképpen nem: hanem sőt inkább igaz
ítéleiről mind üdö szerént s- mind örökké
való büntetésekkel meg bünteti.

Deut. 27. 26.) Atkozott valaki meg nem marad mind
azokban, valamelyek meg irattak a' Törvénynek
könyvében, hogy azokat cselekedje.

M. A.

CATECHISMUS.

PARS SECUNDA,

de

Liberatione Hominis.

8. Quoniam igitur temporalibus & aternis
peccatis obnoxii sumus, estne via, qua Deo
reconciliemur?

Necesse est vel per nos, vel per
alium satisfaciamus.

Gen. 2. 17.) De fructu arboris scientia boni & mali, de isto ne comedas, nam in quo die comedis de eo, utique moriturus es. (Rom. 8. 3. 4.) Quia legis erat potentia, DEVS suo ipsius Filio misso, pro peccato, condemnavit peccatum in carne, ut ius illud legis compleatur in nobis.

9. Possumusne per nos ipsos satisfacere?

Nulla ex partes, quin etiam debitum in singulos dies augemus.

Matth. 6. 12.) Remitte nobis debita nostra.

10. Qualis ergo quarendus Mediator?

Qui verus quidem homo sit, ac perfectè justus, & simul etiam verus Deus.

Isa. 7. 14.) Ecce virgo concipiet, & pariet filium, & vocabis nomen ejus Immanuel.

11. Quis autem est ille Mediator?

Dominus noster JESUS CHRIS-

STUS

CATECHISMUS.

MASODIK RES

az

Embernek még szabadittarásáról.

8. Mivel az ért mind ideig s mind pengig örökké való büntetésekre méltok vagyunk, vagy onné tehát valami út, az melyen az Istennek meg békéltessünk?

Szükség hogy vagy mi magunk tegyünk eleget, vagy más által.

Genes. 2. 17.) Az jónak és gonoszának tudásának fájának gyümölcsében ne egyel: mert valamely napon abban ejendel, halálnak halálával halfz meg. (Rom. 8. 3. 4.) A' mi az Törvénynek lehetetlen vala, az Isten az ő fiát el bocsátá az bűnert, hogy a' Törvénynek amaz jussa, avagy meg igazítása, mi bennünk be tellyesednek.

9. Eleget tehetünk-e mi magunk által?

Semmi részből nem: sőt inkább napról napra adosságunkat öregbitten öregbittük.

Matth. 6. 12.) Es bocsásd meg a' mi verkeinket.

10. Kikben járót kell tehát keresnünk, ki által eleget tegyünk?

A' ki valóságos ember is ugyan és tökéletes igaz, de egyszer s mind igaz Isten is legyen.

Isa. 7. 14.) Ime egy szűz fogad az ő meheben és szül hat és nevezed azt Immanuelnek, velőnk Istennek.

10. Kikoda pedig az a' közben járó?

A' mi Urunk JESUS CHRISZTUS, a' mint az

Apo-

11

tus; sicut articuli symboli Apostolici summam nos docent.

1. Timoth. 2. c.) Vnus est mediator Dei & hominum, homo Christus Iesus.

12. *Quod est illud symbolum?*

1. Credo in DEUM Patrem omnipotentem, creatorem cœli & terræ. 2. Et in JESUM Christum, Filium ejus unigenitum, Dominum nostrum. 3. Qui conceptus est de Spiritu sancto; natus ex Mariâ virgine. 4. Passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, & sepultus;

T

dexteram Dei Patris omnipotentis. 7. Inde venturus est judicatum vivos & mortuos.

8. Cre-

restünk minket szüntelenül östrolnak; te minket a' te lelkeidnek erejével erősíts meg, hogy ebben a' lelki küzdelemben meg ne győzzetessünk, hanem végre teljes diadalmat vegyünk.

Psal. 143. 10.) A' te jó lelked végyérllyen engemet egyenes földön (Matt. 26. 45.) Vigyázzatok és imádkozzatok, hogy kísértésben ne essetek. A' lelek kész ugyan, de a' test erőtelen.

79. *Mimodon rekesztetted be a' te imaságodat?*

Mert tiéd az ország, a' hatalom és a' dicsőség, mind örökkön örökké;

AZ. AZ.

Mind ezeket te röled kérjük, mert minélünk mind megadhatod s mind meg akarod adni. És ezeket azért kérjük, hogy ezekből minden dicsőség a' te nevedre térjen.

1. Chron. 29. v. 11. 12.) Tied ó Iehova, a' nagyság, a' hatalom, a' dicsőség, az örökkévalóság, és a' Fölég, sőt tiéd mindenek, valamik a' mennyben és a' földön vannak; Tied, ó Iehova, az ország, úgy mint ki felmagasztalod magadat, hogy legy minden fejedelmeknek felette. Mert a' gazdagság és a' dicsőség mind a' te országodtól van; és te uralkodol mindeneken; a' te kezeden van mindenek felmagasztalására, és meg erősítésére való erő és hatalom.

77. *Mit akar ez igérség; Amen?*

Hogy a' dolog bizonyos, és erős legyen.

E s

Am

2. Corinth. 1. 20. Quot quot sunt promissiones Dei
in ipso (Christo) sunt, etiam, & in ipso sunt Ameni

FORMULÆ PRE-

CUM.

Formula generales.

Auxilium meum sit à Domino, qui fecit
coelum & terram, Psal. 121. 1.
Auxilium nostrum in nomine Jehovæ, qui
creavit terram, Psal. 124. 8.

Dei Patris, & Filii, & Spiritus
sancti. 28. 19.

in Jesu Christi, & charitas
Dei, & communicatio Spiritus sancti, sit cum
omnibus vobis, Amen. 2. Cor. 13. 13.

Regi æterno, incorruptibili, invisibili, soli
sapienti Deo, honor sit, & gloria in secula se-
culorum. 1. Tim. 1. 17.

Precatio matutina.

Omnipotens, misericors Deus, agimus ti-
bi gratias, quod nos per hanc noctem
ad te elementer custodieris, & in hunc usque
diem

710
2. Con. 1. 20. Az Istennek vala-
nak, mind ő benne, (az Christu-
sban) v
Vgyen és Amenek.

KÖNYÖRGÉSEKNEK

FORMA.

Általános könyörgésnek formája.

Az én segédem legyen az Urtól, a ki
teremtette az eget és a földet Psal. 121. 1.

A mi segédünk legyen a Jehovának
ben, kiteremtette az eget, és a földet
Psal. 124. 8.

Atyának, Fiúnak, és szent Léleknek nevé-
ben. Matk. 28. 19.

Az Ur Jesus Christusnak kegyelme, és az
Istenek szerelme, és az sz. Léleknek közölte-
nése, légye mindnyajjinkal, Amen. 2. Cor. 13. 13.

A romolhatatlan, lathatatlan, örökké va-
ló kiralynak, az egyedül való bőséges Istennek,
legyen tisztesség és dicsőség mind örök-
ken örökké, Amen. 1. Tim. 1. 17.

Reggeli Könyörgés

Mindenható Igelmas Iste, halálkat apunk
mitenéked, hogy minket ez éjjel ily ke-
gyelme és meg őrizték, és hogy a mi életün-
köt mind e mai napig ily nyujtottad. Légyünk
tegedet, hogy oltalmaz meg minket e mai

E 6

diem nobis pacem produxeris. Rogamus, ut
nos etiam hoc die protegas, & nobis gra-
tiam largialis, quod eum totum ad tuam u-
nius gloriam, & aliorum utilitatem refera-
mus. Efficere præterea, clementissime Pater,
ut primum semper queramus regnum
tuum, & iustitiam tuam, nihil dubitantes,
quin sic agentibus cætera omnia sis adjectu-
rus. Libera nos ab omni metu & periculis,
quibus in hoc mundo omnibus momentis
expositi sumus. Consolare & confirma, quos-
quot animo vel corpore sunt afflicti.

Pater noster, &c.

Præcatio vespertina.

Domine Deus, coelestis Pater, agimus
tibi gratias, quod nos per hanc diem
adeo clementer custodieris, nosque assidue
tot beneficiis cumules. Largire etiam, ut so-
mno moderatè utentes, non ignavia, sed ne-
cessitati consulamus. Interea autè, dum so-
mnum capimus, nos ab omni periculo tue-
re: & quemadmodum nunc nox omnia te-
nebris involvit; sic tu omnia nostra peccata
sepeli. Largire etiam quietem & consolatio-
nem